

Budaváry László:

Pósa Lajos †

Pósa Lajos meghalt. Álljunk meg, magyar tanítók a szárnyaló lelkű poéta sírja mellett. Még csak alig múlt pár napja, hogy pillanatra letette a tollát s büszke öntudattal nézett vissza múltjára. Negyven esztendő munkájára tekintett vissza. Hatalmas idő! De hatalmas a munka is, melyet ezalatt végzett. Csak ő maradt szegény. Örömtelen küzdelmeinek e messzi állomásán bizonyára így sóhajtott föl: „Nekem az élet sokkal tartozik; nem is róhatja már le síromig. Elvette tőlem a tavaszt, nyarat; fényvel, virággal adósom maradt! ...” Milyen igaza volt! Íme, máris eltávozott tőlünk! Neki is csak ideáljai voltak és könnyei. Ő is tanító volt, mint minden költő, csak hogy az ígét nem a poros padok között hirdette. Hirdette az ígét negyven év óta szent buzgalommal, soha nem lankadva, bár ezen idő alatt csupán családja szeretetében talált örömeket. Egyebekben fukar volt hozzá a végzet. Szegény volt, szegény maradt. De mi megértjük az ő szegénységének okát. Nem vágyott soha fényre, pompára, csillogás, gazdagság nem csábította, eszményi célokért küzdött, a magyar népért, a magyar hazáért munkálkodott négy évtizeden át. Ezért siratjuk mi tanítók a koszorús költőt, ki nevét hangzatossá, halhatatlanná tette kunyhóban, palotában egyaránt e drága magyar földön, melynek boldogságáról egy emberöltőn át álmodott varázsos álmokat.

Álljunk meg, magyar tanítók legalább csak egy rövid percre Pósa sírja előtt! Megérdemli, hogy egy pár könnyet hullassunk érte. Hiszen mi is az ő dalain nőttünk fel, azokból szívtuk keblünkbe a hazaszeretet első virágporát. Még most is felragyog arcunk a múlt emlékein elmerengve, midőn eszünkbe jut a verset mondó kisdíák, ki lelkes hangon szavalta Pósa bácsi verseit. Mi ismertük őt legjobban, hiszen mi mindennap foglalkoztunk munkáival, melyek leghűbb tükrei nemes egyéniségének. A könyvespolcok telve az ő köteteivel, iskoláskönyveink minden oldalán találkozunk nevével; régen mi tanultuk, ma mi tanítjuk az ő csodaszép költeményeit, melyekben honszeretetre lelkesít. Szülők iránti tiszteletre, becsületes munkálkodásra, jóra, szépre, nemesre tanít. Csengő-bongó sorokban ismerteti meg velünk és gyermekeinkkel eleinket, a kacagányos hősokeket és a szabadság vértanúit, majd édes hazánkat és a nagy természetet káprázatosan szép színekben mutatja be. Minden sora egy kis hazai történelem, minden verse nemes erkölcsöt fest.

Midőn most az egész magyar társadalom siratja, a fiatal lelkű költőt, mi sem maradhatunk távol az országos részvétől. Mondjunk neki Isten hozzádot. Gyermekeink előtt pedig tisztelő szeretettel mondjuk ki a jó Pósa bácsi nevét, aki úgy szerette az apró emberkéket, mint egykor a Megváltó szerette.

In: *Néptanítók Lapja*, 1914/30.